

Základy sokolnictví

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

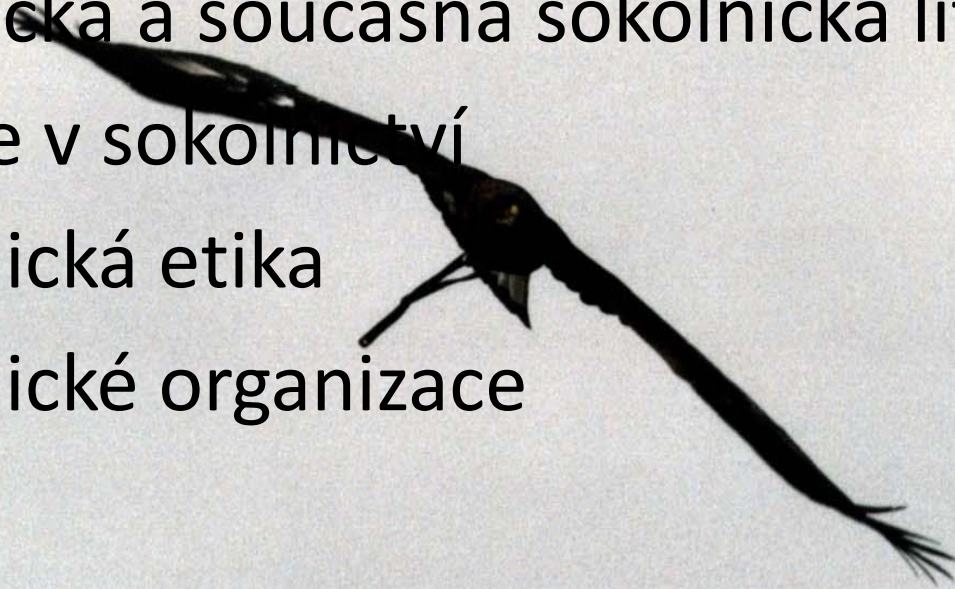

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Historie sokolnictví

- Vznik sokolnictví
- Vývoj sokolnictví ve světě, v Evropě, v ČR
- Historická a současná sokolnická literatura
- Tradice v sokolnictví
- Sokolnická etika
- Sokolnické organizace

Vznik sokolnictví

2 000 př. n. l. ?

- Mongolsko
- Irán (možná až 6000 př. n. l.)
- Indie - první důkazy asi 600 př. n. l.
- střední Evropa - 4. – 5. století

9. století – Velká Morava

10. – 17. století

- Záliba šlechty, panovníků, ale i duchovních a měšťanstva
- Zakládání sokolnických dvorců (Sokoleč u Poděbrad) a sokolnických škol.
- 18. století – panství Chlumeck nad Cidlinou

19. století

- 1840 – Royal Loo Hawking Club
- Anglie – nepřetržitě
- 1285 (1868) – BAZ-NAMA-YI-NASIRI (Tajmur Mirza)

1930 - 1945

Bedřich Mensdorff Pouilly
Chotělice u nového Bydžova

Graf Friedrich v. Mensdorff-Pouilly

Nach einem Gemälde von Renz Waller

50. – 60. léta

- Jiří Brdička
- Svatopluk Doubrava
- Zdeněk Sternberg
- 1967 v Opočně založen KLUB SOKOLNÍKŮ

1968 – I.A.F.

International
Association For
Falconry And
Conservation Of Birds
Of Prey

9. 4. v **Düsseldorfu**

1991 – KS ČMMJ se stal
členem

UNESCO

- Sokolnictví je živoucí kulturní dědictví lidstva
- listopad 2010 na zasedání UNESCO v Nairobi (SAE, ČR, Sýrie, Katar, Saúdská Arábie, Maroko, Francie, Belgie, Španělsko, Korea)

SOKOLNICKÁ LITERATURA

- DE NATURA AVIUM ET DE ARTE VENANDI CUM AVIBUS
- Friedrich II. Hohenstauf

in state nouiter geniti caret sic
 nutritio totum et unguum. et sic
 ipso non possunt crescere carnes
 neque minuire. sicut filij expe-
 dunt. dicitur ut panis qui dicitur
 deus nutritioem sedamur
 et nutritioem dicit eos ponant
 super tabulam unam lignea. et
 hec sunt tanto diligentia cura
 quanto erunt immores. Nam pi-
 culantur eis nutritioem tam pro-
 uos. et esto qui nutritioem mis-
 doni. consanguine. et carnis la-
 dentur ad id quod nutritioem
 quod minus substantiam de nutri-
 mento matris. propter hoc dicitur
 non est sicut quod quod maiores
 preterunt carni de modis et
 isantur. iam uero adultis et
 maioris carnis preterunt car-
 nales minus carnes. et minus
 nutritioem qui panis. pro eo quod
 modo et unguum. minus carnis
 cas. hoc enim reuera magna co-
 mesentia carnes faciunt et
 tenentur suis. hoc faciunt autem
 rapaces. cum unguum. tenentur
 suis. et carnis substantiam. ad
 hoc autem medicina et nutritio
 dicitur ut melius transiguntur
 et digerunt. Alio uero qui non
 habent carnes. et propter hoc dicitur
 casum reuertentur. aut reuertuntur
 minuitur. et ponunt ante eos
 et dicitur dicit quod neque carnis

neque reuota sine calida aliq
 modo. Et illi qui in defectu
 capnum dant oia cum lacte
 hoc modo faciunt. accipiunt
 oia gallinax. et rum pur. et
 et in calida uel capite ligna. aut
 fensa que tamen sic signata
 ponit et. si in impendo o
 mnia reuolunt similitate
 recte dicit. et albumen. et urel
 lum. postea exponunt in calida
 et implent lacte carnes. et
 et miscent cum uno in calida et
 quod erunt oia. tot carnis im-
 plebunt lacte. et miscebunt. et
 simul mixta super agitant de
 coquunt ad leuatum ignem
 carnosissimum. ut neque fiant du-
 ra neque mollia. et huiusmodi
 est repida data pulis rapaces
 melius est cum reuota uel case-
 us. et de esca qualis esse debet
 et qualiter preparata dictum est.
 Quis autem aliter obi. neque sic
 supflua neque diminuta. Nam
 si erit supflua. aut euomentur
 aut non enouentur. si euomentur
 non nutrit eos. et debilitat. huius-
 modi non enouentur non potest
 digerere. quia multas. Et re-
 cibo si digesto sequitur suffo-
 catio caloris naturalis. et ex
 hoc malum nutritioem erit. et
 debitas unum. et granitas
 membra. et granitas malum

penari. di. et. ubi. dimittit
 calor naturalis tendit ad genu-
 rationem sicut ignis per subiectum
 nem lignum. et erunt maculati
 debiles. et generabuntur in ipsis
 penne corose. et incontinentes
 in forma. et longitudine. Opere
 igitur et hinc que dicitur sunt. et
 neque sic supflua neque dimi-
 nua. si sic quantitas que ipsi ad-
 uentur. salter pulis maioribus
 corpore. aut etiam maior. in ho-
 nibus minor. et similitur illis qui
 erunt calidioris nature. et calidi-
 orum uenturum maior. sedm
 et una spes calidior est quam alia
 et unum tonidum unum. hinc
 quam aliud euomentur. hinc uo qui
 erunt minus calide nature et
 minus calidior uenturum mi-
 nor. Calidior autem nature sub-
 signa. quod sine bene digerentes
 ut dicit specias. i. affonfimis.
 hoc que uelociter et copiose nu-
 trunt. uelociter et copiose seque-
 runtur calidior uenturum. et sic
 et carnis digerunt. et carnis. et uo
 egerunt et uolunt egonem in
 carnis secundum potentiam qui
 naturalis ubi assumpti. in cal-
 idum uenturum sunt qui tar-
 dius digerunt. di. modo si in-
 pediantur in sua digione per ma-
 liciam ubi. aut per infirmitatem
 Et proea que dicitur sunt non

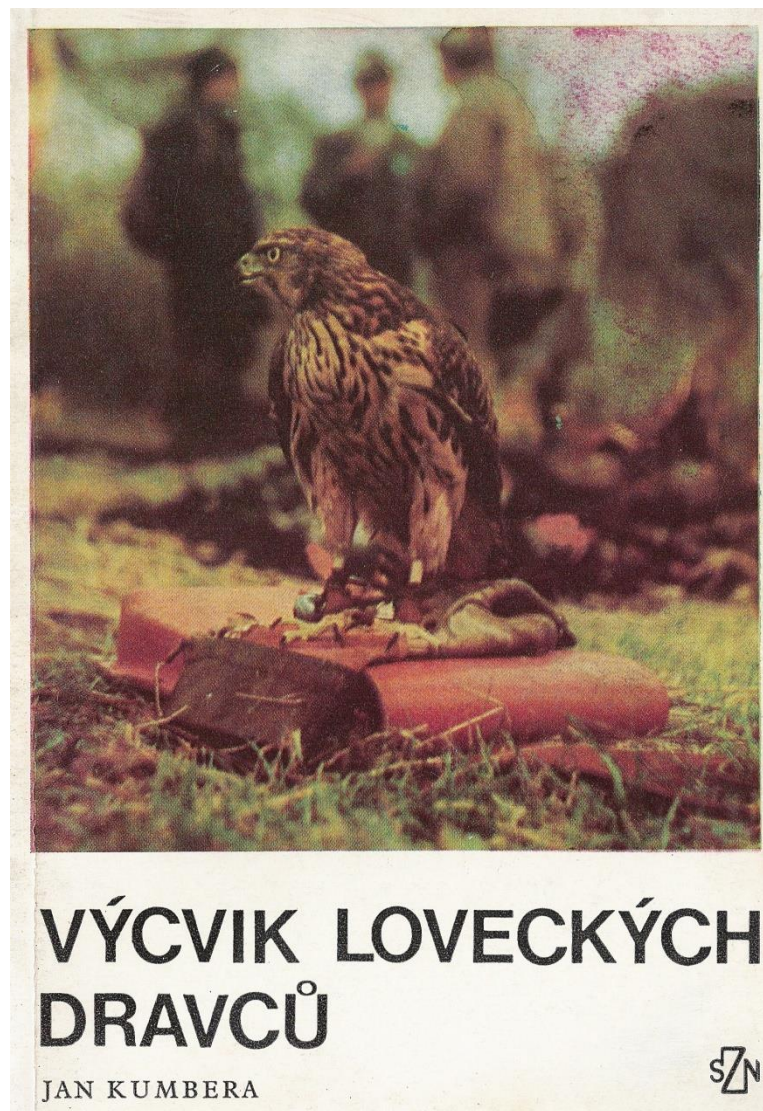
potest dici terra mensura qui
 naturam ubi gerendi. si bene
 aut hec consideratio circa hoc qui
 magis dicitur cum ubi uenturum
 appetitis quem habent tunc
 inuoluntur. et audire comeden-
 di. bona enim natura tantum ap-
 petit uel circa quod digerere po-
 tent. nec cum dicitur abis. ut
 aut quod hec appetitis comen-
 ditur. et hec audire comeden-
 di. attendendo simul cum hoc
 plenitudinem sicut gregis. quo-
 niam non amplius uisus dicitur
 est illa uice. Et si carnes sunt
 bonas. hinc autem. amplius fore-
 rit dicitur de eis. similitur minus
 hoc modo tamen. et gerendum
 substantiam coate de quantitate
 malacum. et postquam habebunt
 carnes meliores. addatur paula-
 tim. et gradatim aliquid quantita-
 tis ut restituerentur in modum. i. to-
 nis. in quod substantiam sunt
 malis. Et si in preterita come-
 stione. amplius dicitur. et in-
 sequitur tunc minus. et tardius
 aut si in preterita comestione
 sine seculo sine mane. fuerit inuol-
 untur. in sequitur tunc amplius
 et fuerit hoc. et si ubi pas-
 cere debet quod et carnes habet
 malas mane tunc minus. et se-
 ro restituerentur celuis quod in-
 nus dicitur fuerit in mane

Zdeněk Sternberg

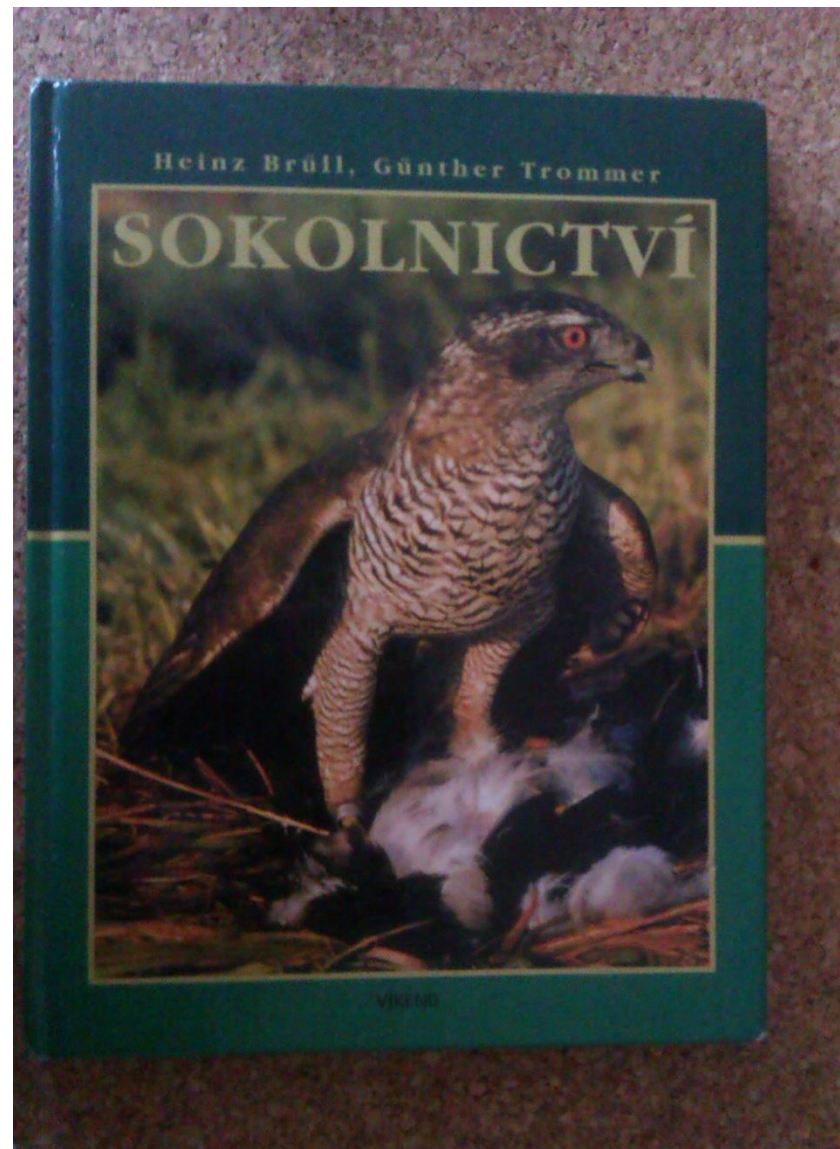
Sokolnictví 1969

Kumbera Jan, 1976, SZN

H.Brull – G.Trommer, 2003
nakladatelství Víkend

Tradice v sokolnictví

- Sokolnická mluva
- „Nelovíme, abychom získali kořist, nýbrž pro všechno to krásné při lovu“
- 4 úlovky
- Společné lovy a setkání
- Sokolnická mytologie

Sv. Bavon

Flanderský sokolník ze 7.
století

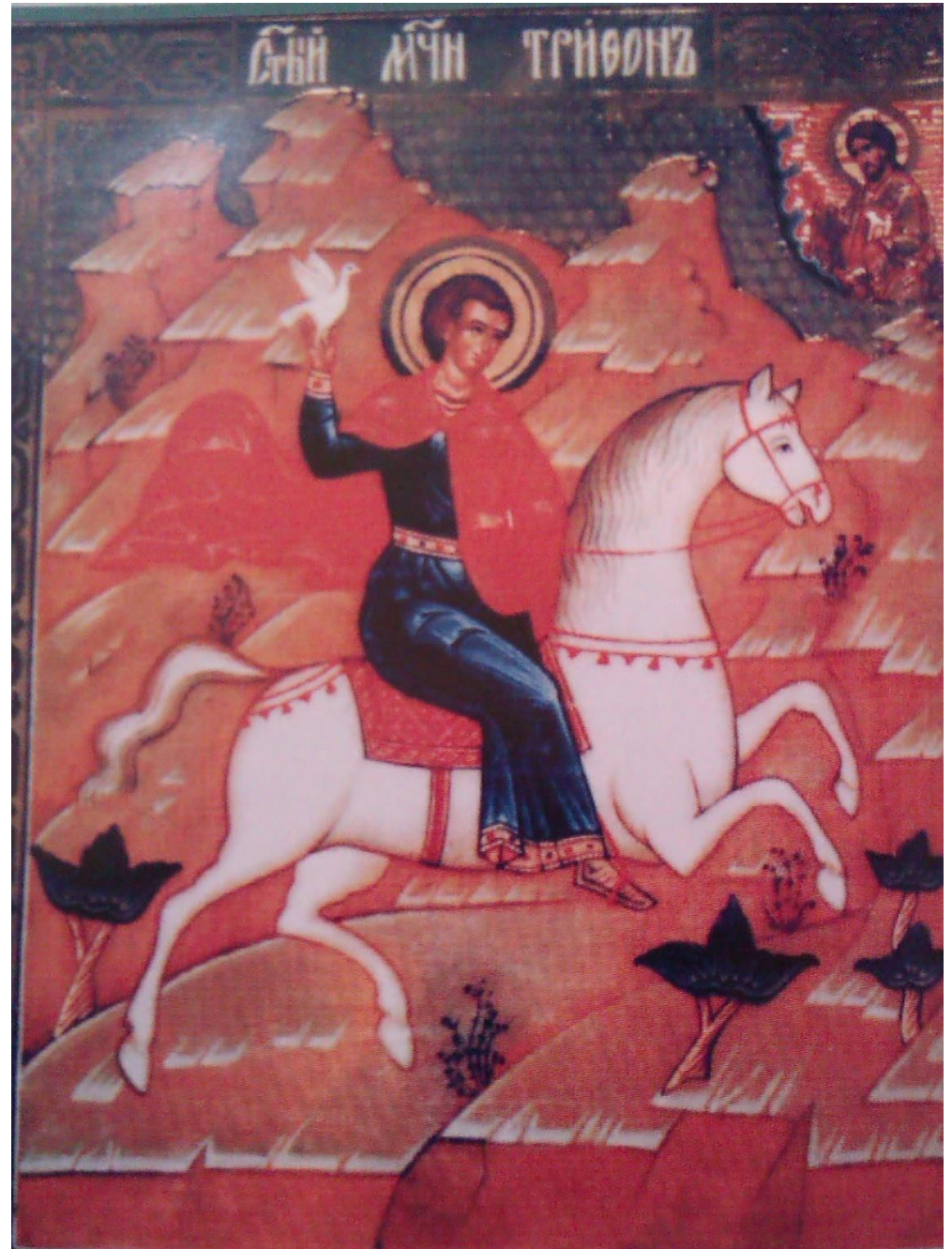
-patron evropských sokolníků

Sv. Trifon

Trifon Patrikejev –
sokolník cara Ivana
Hrozného

-patron ruských
sokolníků

Sokolnická mluva

- Vychází z myslivecké mluvy a zoologických termínů
- Vyvíjela se během celé sokolnické historie
- Označuje části těl dravců, sokolnické pomůcky, věkové kategorie dravců...
- Terček, hagard, rýdovák, zejka, zastínění, dravci nízkého letu...

Sokolnická etika

- Zacházení s dravcem
- Zacházení s úlovkem
- Chování vůči lovené zvěři
- Chování mezi sokolníky navzájem

Fotografie: Archiv Klubu Sokolníků ČMMJ

Děkuji za pozornost

Petr Tmej 2013